

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

_____ Валерій Бондаренко

" ____ " _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

Кафедра виробничого та інвестиційного

менеджменту

Протокол № ____ від " ____ " _____ 2026 р.

Завідувач кафедри

_____ Тетяна Власенко

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»

_____ Шинкарук Лідія Василівна

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ ТА ГРАНТИ

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність D3 Менеджмент

Освітня програма Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами

Факультет Аграрного менеджменту

Розробник: Деліні М.М., д.е.н., професор, професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, Гаврилюк В.П., к.е.н., доцент, доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на формування у здобувачів знань і практичних навичок з розробки та управління міжнародними проектами. Вивчаються підходи до підготовки грантових заявок, структурування бюджету, обґрунтування ефективності проектів у межах програм ЄС («Еразмус+», «Горизонт Європа» тощо). Розглядаються правові, фінансові та управлінські аспекти реалізації проектів, методи оцінювання їхньої доцільності, а також стратегії залучення зовнішнього фінансування. Особлива увага приділяється практичній роботі з конкурсною документацією та розвитку командної взаємодії у грантовому середовищі.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Другого (магістерського) ОП
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D3 Менеджмент
Освітня програма	Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами
Факультет/ННІ	Аграрного менеджменту

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	8 год.
Самостійна робота	120 год.	164 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Форма контролю	Екзамен	Екзамен

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Метою дисципліни «Міжнародні програми та гранти» є формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння грантової діяльності та практичних навичок з розробки, планування і управління міжнародними проектами, зокрема в межах програм «Еразмус+», «Горизонт Європа» та інших міжнародних ініціатив.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Міжнародні програми та гранти» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК4 — Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети

СК3 — Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту

СК7 — Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість

СК11 — Здатність оцінювати ефективність інвестиційної діяльності та розробляти і реалізовувати міжнародні проекти.

Програмні результати навчання

ПРН4 — Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї

ПРН5 — Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах

ПРН14 — Вміти оцінювати ефективність інвестиційної діяльності та обґрунтовувати, розробляти і реалізовувати міжнародні проекти.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Модуль 1. Міжнародна програма Еразмус+												
Тема 1. Міжнародна мобільність та навчання: можливості програми Еразмус+	4	-	-	6	20	30	2	-	-	2	30	34
Тема 2. Співпраця проектів та інклюзивність у рамках Еразмус+	6	-	-	4	20	30	1	-	-	1	25	27
Тема 3. Цифровізація, екологічність та сталий розвиток у програмах Еразмус+	4	-	-	6	20	30	1	-	-	1	25	27

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Разом за модулем 1	14	0	0	16	60	90	4	0	0	4	80	88
Модуль 2. Модуль 2. Міжнародна програма Горизонт Європа												
Тема 1. Фінансування та підтримка наукових досліджень та інновацій у міжнародних програмах	6	-	-	4	20	30	2	-	-	2	30	34
Тема 2. Адаптація до глобальних викликів та досягнення цілей ЄС через міжнародні грантові програми	4	-	-	6	20	30	1	-	-	1	27	29
Тема 3. Розвиток та інтеграція європейського інноваційного простору у рамках міжнародних програм та грантів	6	-	-	4	20	30	1	-	-	1	27	29
Разом за модулем 2	16	0	0	14	60	90	4	0	0	4	84	92
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	30	0	0	30	120	180	8	0	0	8	164	180

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Міжнародна мобільність та навчання: можливості програми Еразмус+	4
2	Тема 2. Співпраця проектів та інклюзивність у рамках Еразмус+	6
3	Тема 3. Цифровізація, екологічність та сталий розвиток у програмах Еразмус+	4
4	Тема 4. Фінансування та підтримка наукових досліджень та інновацій у міжнародних програмах	6
5	Тема 5. Адаптація до глобальних викликів та досягнення цілей ЄС через міжнародні грантові програми	4
6	Тема 6. Розвиток та інтеграція європейського інноваційного простору у рамках міжнародних програм та грантів	6
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародна мобільність та навчання: можливості програми Еразмус+	6
2	Співпраця проектів та інклюзивність у рамках Еразмус+	4
3	Цифровізація, екологічність та сталий розвиток у програмах Еразмус+	6
4	Фінансування та підтримка наукових досліджень та інновацій у міжнародних програмах	4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
5	Адаптація до глобальних викликів та досягнення цілей ЄС через міжнародні грантові програми	6
6	Розвиток та інтеграція європейського інноваційного простору у рамках міжнародних програм та грантів	4
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Програма Еразмус+: можливості для України	60
2	Можливості програми HORIZON Europe для українських МСП	60
Всього годин		120

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування
- Есе
- Співбесіда
- Рейтингова оцінка / самооцінювання
- Презентація проекту
- Тестування
- Контрольна робота

Методи навчання:

- Проблемне навчання
- Практико-орієнтоване навчання
- Лекція
- Командна робота
- Практичне заняття
- Навчання через дослідження

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Модуль 1. Міжнародна програма Еразмус+		
Практична робота. Міжнародна мобільність та навчання: можливості програми Еразмус+	ПРН 14, ПРН 4. Цей модуль спрямований на ознайомлення студентів з можливостями програми Еразмус+ для України, навчає оцінювати перспективи міжнародної співпраці та управляти проектами у рамках цієї програми. Студенти здобудуть навички обґрунтування та управління міжнародними проектами, а також генерації підприємницьких ідей у контексті міжнародних програм. Вивчення інструментів та методів підготовки заявок, управління проектами та оцінки їх ефективності.	20
Самостійна робота. Програма Еразмус+: можливості для України		10
Модульна контрольна. Контроль знань з модуля Еразмус+		30
Практична робота. Співпраця проектів та інклюзивність у рамках Еразмус+		20
Практична робота. Цифровізація, екологічність та сталий розвиток у програмах Еразмус+		20
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Модуль 2. Міжнародна програма Горизонт Європа		
Практична робота. Фінансування та підтримка наукових досліджень та інновацій у міжнародних програмах	ПРН 14, ПРН 4. Модуль присвячений ознайомленню студентів з можливостями програми Горизонт Європа для українських МСП, навчає оцінювати інвестиційну ефективність міжнародних проектів та управляти ними. Студенти здобудуть навички планування та реалізації міжнародних проектів у сфері інновацій та досліджень, а також генерації підприємницьких ідей у рамках цієї програми. Вивчення інструментів підготовки проектних пропозицій та управління ними.	20
Самостійна робота. Можливості програми HORIZON Europe для українських МСП		10
Модульна контрольна. Контроль знань з модуля Horizon Europe		30

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота. Адаптація до глобальних викликів та досягнення цілей ЄС через міжнародні грантові програми		20
Практична робота. Розвиток та інтеграція європейського інноваційного простору у рамках міжнародних програм та грантів		20
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Роботи, подані із запізненням без поважної причини, оцінюються нижче. Перескладання модулів дозволяється за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) у термін до початку наступного модуля.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено. Письмові роботи (курсові, реферати, проекти) повинні містити коректні посилання на використані джерела. Плагіат не допускається.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри. У разі поважних причин (хвороба, участь у програмі мобільності тощо) можливе індивідуальне навчання за погодженням з викладачем та деканатом.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2607>);

-1. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Міжнародні програми та гранти» (робоча програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали).;

Рекомендовані джерела інформації

1. Balogh F., Horfmann L., Patel S. Grant Management: Funding for Public and Nonprofit Programs. London: SAGE Publications, 2024. 352 p.
2. Browning B. A. Grant Writing for Dummies. 7th ed. Hoboken: Wiley, 2023. 432 p.
3. CORDIS: EU research results. Портал програм Horizon Europe. URL : <https://cordis.europa.eu>
4. Erasmus+ (European Commission). Можливості участі для студентів, викладачів, установ. URL : <https://erasmus-plus.ec.europa.eu>
5. Fulbright Ukraine. Програми академічного обміну та досліджень. URL : <https://fulbright.org.ua>
6. Global Environment Facility (GEF). Офіційний сайт. URL: <https://www.thegef.org>
7. Israel Q. Grant Management Essentials: Navigating Success from Application to Impact. [S.l.]: Independently Published, 2024. Kindle ed. 288 p.
8. Karsh E., Fox A. S. The Only Grant-Writing Book You'll Ever Need. 5th ed. New York: Basic Books, 2019. 448 p.
9. World Bank Scholarships Program. Навчальні та дослідницькі гранти URL : <https://www.worldbank.org/en/programs/scholarships>
0. Бажан С. Правові засади трансформації української освіти: об'єднання університетів як кластерний підхід. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія». 2024. № 6. DOI: 10.32782/academ-ped.psyh-2024-2.01
1. Грантові інструменти фінансування місцевого економічного розвитку (МЕР): практичний посібник. – Київ: Програма ПРОМІС / PLEDDG, 2020. Частина 5. URL : https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/605/PLEDDG_LED_Finance_Guide_Part_5.pdf
2. Демченко О. Організаційні засади розширення грантової допомоги для розвитку сільських територій. Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит. 2024. № 6(196). DOI: 10.20998/2313-8890.2024.06.02
3. Деліні М.М., Дергач А.В. Успішні практики зарубіжного досвіду повоєнної відбудови об'єктів міської інфраструктури для України. Актуальні проблеми економіки. 2025. № 6(288). С. 368-375. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2025/06/6.25._topic_Maryna-Dielini-Anna-Dergach-368-375.pdf
4. Деліні М.М. Інвестиційні проекти ФАО в Україні як напрям підтримки вітчизняного аграрного сектору. Ефективна економіка, № 3, 2025. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.3.1>
5. Деліні, М. М., Цибульська, Е. І., & Григорів, О. О. (2024). Оптимізація фінансово - економічних розрахунків для грантових проєктів у сфері досліджень та інновацій. Актуальні питання економічних наук, (5). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14021102>

6. Кобеля-Звір М. Я. Методологічні підходи до формування описової частини грантової заявки. Сталій розвиток економіки. 2023. № 1(46). DOI: 10.32782/2308-1988/2023-46-9
7. Кобеля-Звір М. Я., Вовчак О. Д., Звір Ю. В. Інституційно-правові умови та інформаційне забезпечення розвитку грантового фінансування підприємницької діяльності в Україні. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2024. № 80. DOI: 10.32782/2522-1205-2024-80-07
8. Попело О. В. Сучасні тенденції інфраструктурного розвитку сільських територій на державному рівні. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія
9. Посібник з огляду програм Європейського Союзу, доступних для заявників з України. Київ: Міністерство цифрової трансформації України, 2024. URL : <https://granty.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/Posibnyk-Oglyad-program-YES-dostupnyh-dlya-zayavnykiv-z-Ukrainy.pdf>
0. Сидор Г. В., Чесановський М. І. Модель та механізм фінансування інклюзивної вищої освіти. Інклюзивна економіка. 2025. № 7. DOI: 10.32782/inclusive_economics.7-6
1. Як отримати підтримку в рамках грантових програм для ветеранів: навчально-методичний посібник. Київ: Міністерство економіки України, 2024. URL : https://diia.gov.ua/img/diia-october-prod/sites/1/Grants/єРобота_Посібник_Оновлена%20редакція.pdf